

VERSLAG VAN DE WATERVOGELTELLING OP DE PLASSEN
IN MIDDEN- EN ZUIDOOST BRABANT

10 januari 1981.

Aangezien ook tijdens deze telling weer alle trajekten werden geteld, en zowel het weer als de waargenomen vogels niet tegenvielen, kan er weer van een geslaagde telling gesproken worden, ondanks het feit dat er -behalve een ontsnapte of veranderde rosse stekelstaart geen bijzondere soorten werden waargenomen. De aantallen van diverse wat algemenere soorten waren daarentegen zo hoog dat we de telling als geslaagd kunnen beschouwen.

Het weer was goed te noemen; op zaterdag was het wisselend bewolkt met verspreide opklaringen en temperaturen enkele graden boven nul, de wind was matig uit overwegend noordelijke richtingen. Op zondag was het zelfs nagenoeg onbewolkt en dus zonnig, de temperatuur kwam echter nauwelijks boven het vriespunt, terwijl de wind zwak was en uit oostelijke richting kwam; de waterstand was zonder uitzondering normaal tot hoog te noemen.

Doordat er -voorafgaande aan de telling- enkelenachten met lichte nachtvorst voorkwamen waren er enkele kleinere vennen met een dun ijslaagje bedekt; dit had echter nauwelijks enige invloed op de telresultaten. Tot slot kan worden opgemerkt dat alle trajekten in het zelfde week-end geteld konden worden. De trajekten die op 10 januari konden worden geteld zijn: 1, 6 t/m 9, 11 t/m 15 en 17, de overige trajekten werden dus op zondag 11 januari geteld.

Medewerkers:

De volgende personen verleenden hun onmisbare medewerking aan deze 4^e januaritelling: H. Sierdsema (1+6) A. Renders, D. Jansen, V. Fennis, G. Sluyter en G. Morel (2), F.v. Erve (ged. 2 + 3), L. Hilgers (4), N. Hilgers en F.v. Avendonk (5), A.v. Poppel (7, 11 en 15), W.v. Buul en J.v. Kessel (8), F. Neyts en J.v. der Winden (9), T. Heynen (10), H. Hendriks en R. Bouwman (12), M. en F. van den Bosch, H. Cornelissen, H.v.d. Linden en M. Cornelissen (13), R. Aarts (14), M.v. Deursen (16) en R. Manders (17).

Resultaten:

Zoals eerder gezegd waren de aantallen van een aantal soorten hoog te noemen; deze soorten zijn met name wilde eend, kuifeend, tafeleend, brilduiker, grote zaagbek en rietgans. Uitgezonderd de tafeleend (dec. '77 1.372 ex. nu 1.033 ex.) was bij al deze soorten sprake van "rekord-aantallen" tot nu toe. Bij de rietgans lijkt het er op dat dit vooral is veroorzaakt door de strenge winter '78/'79 waarna het aantal rietgansen dat onze streken bezoekt reeds in de winter '79/'80 toenam. Wat de brilduiker betreft werden de 2 grootste concentraties waargenomen op de Ijzeren Man te Vught (27 ex.) en op het Beuven op de Strabrechtse Heide (18 ex.) Opvallend is verder de waarneming van een groep van 112 Kieviten, foeragerend op de Loozerheide te Budel-Dorplein, het enigste traject waar deze maand nog Kieviten werden waargenomen.

Bij de stootvogels valt de vroege waarneming van de bruine kiekendief op (1 wijfje op de Moerputten te 's-Hertogenbosch-Vlijmen, dit gebied werd nog niet eerder in het kader van de plassentellingen geteld). Bij de overige soorten stootvogels zien we dat de resultaten in vergelijking met voorgaande januaritellingen bijzonder goed genoemd kunnen worden.

Aantallen stootvogels tijdens de plassentellingen:

	jan. '78	jan. '79	jan. '80	jan. '81
sperwer	4	2	4	6
havik	-	2	2	3
buizerd	1	6/7	13	23/24
blauwe kiekendief	-	2	3	3
bruine kiekendief	-	-	-	1
torenvalk	-	1	4	8
smelleken	-	-	1	-

Januari aantallen van watervogels tijdens de plassentellingen:

	jan. '78	jan. '79	jan. '80	jan. '81
fuut	81	-	29	43
dodaars	16	5	-	12
blauwe reiger	39	10	30	29
roerdomp	3	1	-	-
wilde eend	7.348	2.003	10.902	12.987
wintertaling	846	40	965	517
krakeend	18	-	1	4
smient	35	-	-	-
pijlstaart	6	-	-	-
slobeend	5	-	3	13
kuifeend	368	8	370	548
tafeleend	974	4	464	1.033
brilduiker	17	-	20	66
grote zaagbek	2	-	1	5
nonnetje	1	4	-	2
kolgans	9	-	-	-
rietgans	406	225	356	1.362
knobbelzwaan	2	4	1	3
waterral	7	2	4	2
waterhoen	349	93	238	262
meerkoet	1.562	405	1.683	1.341
kapmeeuw	8.358	400	1.729	6.930
graspieper	26	-	28	3
rietgors	6	-	31	27
bonte kraai	31	35	39	47

Tot slot werden er ook nog enkele andere vogelsoorten opgegeven waarvan de belangrijkste waren klapekster, sijs en goudvink. De klapekster, bij de laatste plassentellingen een zeldzame gast, werd waargenomen op de Cartierheide, terwijl er van de sijs maar liefst 294 ex. werden opgegeven, verspreid over 6 trajekten. Van de goudvink werden er 10 ex. opgegeven, waarvan 6 ex. op de Valkenswaardse Visvijvers.

In het vorige verslag (december 1980) is helaas een foutje geslopen en wel bij de overtrekkende ganzen; een totaal van 556 niet nader gedetermineerde ganzen die werden waargenomen op De Utrecht (trajekt 8) werden ten onrechte niet in het verslag vermeld. Het totaal aantal -ongedetermineerde- ganzen bedroeg in december '80 derhalve dan ook geen 5.828 ex. maar 6.384 ex.

Ad van Poppel
Scarlattistr. 108
Tilburg.

PLASSENTELLING MIDDEN- EN ZUIDOOST BRABANT 10 januari 1981.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	TOTAAL
fuut		26					14		2	1								43
dodaars		8				2			1	1								12
blauwe reiger		5			3	1	2	1			6	3		5		3		29
wilde eend	185	600	212	28	8	446	1350	1956	997	260	379	1560	508	600	1677	2000	221	12.987
wintertaling	7			2	10	3	21	150	9	3	59	50		3		200		517
krakeend												4						4
slobeend		1										10			2			13
kuifeend	12	134	15			134	158	10	5	8	3	14			55			548
tafeleend	11	222	12			89	41	118	125	141		140	2		129		3	1.033
brilduiker	2	27				2			6			18	6	5				66
grote zaagbek						1						4						5
nonnetje												2						2
grauwe gans								12							17			29
kolgans																24		24
rietgans			31		525		89				23	94				600		1.362
knobbelzwaan		3																3
waterral					1						1							2
waterhoen		137		30		27	5		41								22	262
meerkoet	17	520	24	1		301	123	70	116	94	6	15		15	4		35	1.341
kievit															112			112
kleine mantelm																		1
zilvermeeuw	325	5	30			3	4		180			28	3		51	21		650
stormmeeuw	20	20					14		32	32	4				3			125
kapmeeuw	1000	1100	80			51	3100		701	178	23	36	23		6	400	152	6.930
graspieper									1			2						3
rietgors							1		3			5			3	15		27
bonte kraai	21															26		47
rosse stekelst									1									1
blauwe kiek.														1	2			3
bruine kiek.		1																1
buizerd	2/3	1					1	2	1		2		6		4	4		23/24
sperwer							1					1	3			1		6
havik											1		1					3
torenvalk	1	2								1			2		2			8
klapekster																		1
sijs	30	100				55	15		6		88		1					294
goudvink	1					3					6							10

Lijst van geteldde plassen en vennen:

- 1=Leike- en Plakkeven + Blauwe Meer Tilburg-Loon op Zand
- 2=Zuiderplas, Oosterplas, Dommel t.h.v.Vught, Moerputten, Ijzeren Vrouw, Ijzeren Man.
- 3=Leemkuilen Udenhout
- 4=Oisterwijkse Vennen
- 5=Kampinase Heide
- 6=Galgeven, Trappistenplas, Lange Jan Tilburg.
- 7=Beekse Bergen
- 8=De Utrecht, Lanschotse Heide, Groot- en Klein Meer Vessem
- 9=Landsard, Acht, Eenode, Karpendonk, Ekkerswijer, Oudmeer, Hazeputten, Moerkuilen
- 10=Hanevoet, afgraving Waalre, afgr. Philips Visvijvers
- 11=Valkenswaardse Visvijvers
- 12=Beuven
- 13=Cartierheide, Terspegelt, De Hees
- 14=Malpie, Eurostrand, Bergeijkse Visvijvers
- 15=Budel-Dorplein en visvijver 't Tipke Maarheeze
- 16=Groote Peel
- 17=Warande Helmond